

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

Bp. 218..... / 7. 08. 2025.....

Biroul permanent al Senatului

L. 262..... / 2. 09. 2025.....

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali*, inițiată de domnul deputat S.O.S RO Mihai Adrian Țiu împreună cu un grup de parlamentari S.O.S RO, neafiliați (**Bp.218/2025**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *Legii nr.115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare*¹, în

¹ ART.49

(2) Pentru fiecare candidat la funcția de primar și de președinte al consiliului județean și listă de candidați pentru consiliul local și pentru consiliul județean, partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale trebuie să prezinte o listă de susținători, care trebuie să cuprindă minimum 1% din numărul total al alegătorilor înscrși în Registrul electoral și în listele electorale complementare din circumscripția pentru care candidează, dar nu mai puțin de 100 în cazul comunelor, de 500 în cazul localităților urbane de rangul II și III și de 1.000 în cazul județelor, municipiului București, sectoarelor municipiului București și localităților urbane de rangul I.

ART.50

(2) Pentru funcția de primar, candidații independenți trebuie să prezinte o listă de susținători, care trebuie să cuprindă minimum 1% din numărul total al alegătorilor înscrși în Registrul electoral și în listele electorale complementare din circumscripția pentru care candidează, dar nu mai puțin de 100 în cazul comunelor, 500 în cazul orașelor, 1.000 în cazul municipiilor și sectoarelor municipiului București, precum și în cazul municipiului București. Candidații independenți pentru funcția de președinte al consiliului județean trebuie să prezinte o listă de susținători, care să cuprindă minimum 1% din numărul total al alegătorilor înscrși în Registrul electoral și în listele electorale complementare din circumscripția pentru care candidează, dar nu mai puțin de 2.000.

sensul reducerii numărului de susținători prin stabilirea unui procent simbolic din numărul total al alegătorilor înscriși în Registrul electoral și în listele electorale complementare.

II. Observații

1. Potrivit dispozițiilor art. 8 alin. (4) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, „Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce”.

În acest sens, semnalăm că sintagma „un procent simbolic” este de natură să confere normei caracter neclar, fiind, astfel, necesară reanalizarea acesteia.

Astfel fiind, semnalăm posibile vicii de neconstituționalitate constând în lipsa de accesibilitate, claritate și previzibilitate prin raportare la art. 1 alin. (5) din *Constituția României, republicată*.

În acest sens, arătăm că, în principiu, calitatea legii presupune să întrunească cele trei cerințe de calitate ce rezultă din art. 1 alin. (5) din *Constituție*. În continuare, arătăm și că instanța constituțională a reținut, în jurisprudența sa, că „de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist – să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat²”.

În *Decizia nr. 1/2012*, s-a mai reținut că: „poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii”.

Suplimentar, soluția legislativă preconizată la art. 49 alin. (2) omite categoria de candidat la funcția de președinte al consiliului județean,

² referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 227/2002, precum și, în special, ale art. 1 pct. 5 [referitor la art. 4 alin. (1)], pct. 6 [referitor la art. 5 alin. (1) și (2)], pct. 8, pct. 9 [referitor la art. 8 alin. (3) lit. a)-d)], pct. 14 [referitor la art. 13[^]1 și 13[^]4], pct. 15 [referitor la art. 14 alin. (1) lit. b)] din lege

categorie regăsită în cadrul legal existent, astfel fiind necesară justificarea soluției propuse în cuprinsul *Expunerii de motive*.

Cu privire la modificările preconizate la art. 49 alin. (2), semnalăm, cu titlu preliminar, că, în jurisprudența sa constantă în materie electorală³, Curtea Constituțională a statuat: „*Condiționarea înregistrării candidaturilor la funcțiile electiv de prezentarea unei liste de susținători apare, din această perspectivă, ca fiind o măsură adecvată și necesară pentru dovedirea unui anumit grad de reprezentativitate în rândul electoratului, deopotrivă pentru toți competitorii electorali, și pentru descurajarea eventualelor candidaturi abuzive*”. Astfel, „*Acest criteriu de preselectare a candidaților este unul obiectiv și rezonabil, proporțional cu scopul legitim și aplicabil în condiții de egalitate de tratament fiecăreia dintre cele două categorii de participanți la alegeri: candidații independenți, pe de o parte, și cei propuși pe lista unui partid politic, pe de altă parte. Instituirea condiției legale privind depunerea listei cu semnături reprezintă o modalitate prin care candidatul la o funcție sau demnitate publică își dovedește potențialul de reprezentativitate și arată, în același timp, preocuparea legiuitorului de a preveni exercitarea abuzivă a dreptului de a fi ales, pe de o parte, dar și de a asigura, pe de altă parte, accesul efectiv la exercițiul acestui drept persoanelor eligibile care într-adevăr beneficiază de credibilitatea și susținerea electoratului, astfel încât să existe șanse reale de reprezentare a acestuia în forul legislativ. Deși o propunere de candidat nu poate privi, potrivit Constituției, decât o persoană ce întrunește condițiile constituționale de eligibilitate, alegerile pot avea loc numai cu respectarea procedurii electorale. De aceea, depunerea candidaturii face parte din procedura electorală, așa încât cerința ca propunerea candidaturii să fie reprezentativă constituie o condiție legată ce nu vine în conflict cu dreptul constituțional de a fi ales (Decizia nr. 782 din 12 mai publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 406 din 15 iunie 2009)*”.

Totodată, în cadrul Deciziei nr.533/2016⁴, Curtea a reținut următoarele: „*Cu referire la procentul de 1%, reglementat de textul de lege criticat, Curtea a statuat că acesta corespunde celui indicat de recomandările cuprinse în Codul bunelor practici în materie electorală - Linii directoare și raport explicativ adoptate de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept în cadrul celei de-a 52-a Sesiuni Plenare*

³ Decizia nr.316/2022

⁴ referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 49 alin. (2) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali;

(Veneția, 18 19 octombrie 2002), care, la pct. 8 din Raportul explicativ, prevăd că "Pentru a evita orice manipulări de acest gen, legea trebuie să stabilească un număr maxim de semnături care nu trebuie să depășească pragul de 1% din alegători". Faptul că procentul stabilit de legea română se află la limita superioară a pragului reținut mai sus (minimum 1% din alegători), precum și instituirea unei condiții subsidiare referitoare la numărul minim de susținători (nu mai puțin de 100 în cazul comunelor, de 500 în cazul localităților urbane de rangul II și III și de 1.000 în cazul județelor, municipiului București, sectoarelor municipiului București și localităților urbane de rangul I) ține de marja de apreciere a legiuitorului și vizează asigurarea unei minime reprezentativități a candidaților la funcțiile electivă".

Referitor la categoria candidaților independenți, instanța de contencios constituțional⁵ a statuat următoarele: „Obligația ce revine, în contextul alegerilor locale, candidaților independenți la funcția de consilier, prevăzută de textul de lege criticat, este, în esență, comună tuturor categoriilor de competitori electorali la oricare dintre funcțiile publice electivă prevăzute de Legea nr. 115/2015. Curtea a reținut, în esență, că dreptul de a fi ales și de a alege nu are caracter absolut, iar statele au o marjă largă de apreciere în alegerea sistemului electoral și a condițiilor de aplicare a acestuia, fără însă a limita drepturile în discuție atât de mult încât să afecteze esența acestora și să le golească de conținut”.

Totodată, în Decizia nr. 288/2016⁶, Curtea a reținut: „prin dispozițiile art. 50 alin. (2) din Legea nr. 115/2015, criticate în prezenta cauză, legiuitorul a redus la jumătate atât procentul reglementat în privința numărului de susținători necesari pentru înregistrarea candidaturii la funcția de primar (de la 2% la 1%), cât și numărul minim stabilit în acest sens pentru comune (de la 200 la 100), adică „minimum 1% din numărul total al alegătorilor înscriși în Registrul electoral și în listele electorale complementare din circumscripția pentru care candidează, dar nu mai puțin de 100 în cazul comunelor, de 500 în cazul orașelor și de 1.000 în cazul municipiilor, sectoarelor municipiului București, precum și în cazul municipiului București”. Or, dacă

⁵ Decizia nr.281 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 50 alin. (1) din Legea nr. 115 2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215 2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393 2004 privind Statutul aleșilor locali;

⁶ referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 50 alin. (2) din Legea nr. 115 2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215 2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393 2004 privind Statutul aleșilor locali

reglementarea anterioară a fost apreciată ca instituind, sub acest aspect, o condiție rezonabilă, o reglementare care reduce la jumătate procentul anterior instituit este circumscrisă cu atât mai justificat aceleași concluzii”.

Astfel, semnalăm că era necesar să se evite instituirea unor dispoziții care să aibă drept finalitate conferirea listelor de susținători a unui caracter pur formal, întrucât astfel de măsuri ar avea ca efect înscrierea în competiția electorală a unor candidați cu o reprezentativitate nesemnificativă.

Totodată, atașăm prezentului punct de vedere opinia Autorității Electorale Permanente transmisă prin adresa nr. 13328/26.06.2025.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere obiectul de reglementare, **Parlamentul va decide cu privire la oportunitatea adoptării acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Domnului senator Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului